

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Факультет прикладної математики та інформатики

ЗВІТ
до індивідуального завдання №6
з дисципліни «Моделі статистичного навчання»

Виконав
студент групи ПМіМ-12:
Бордун Михайло

Перевірив:
Проф. Заболоцький Т. М.

Львів – 2021

Хід виконання

1. Додатково проаналізуєте набір даних Wage.

year		age		maritl		race	
Min.	:2003	Min.	:18.00	1. Never Married:	648	1. White:	2480
1st Qu.	:2004	1st Qu.	:33.75	2. Married	:2074	2. Black:	293
Median	:2006	Median	:42.00	3. Widowed	: 19	3. Asian:	190
Mean	:2006	Mean	:42.41	4. Divorced	: 204	4. Other:	37
3rd Qu.	:2008	3rd Qu.	:51.00	5. Separated	: 55		
Max.	:2009	Max.	:80.00				
education		region		jobclass			
1. < HS Grad	:268	2. Middle Atlantic	:3000	1. Industrial	:1544		
2. HS Grad	:971	1. New England	: 0	2. Information:	1456		
3. Some College	:650	3. East North Central:	0				
4. College Grad	:685	4. West North Central:	0				
5. Advanced Degree:	426	5. South Atlantic	: 0				
		6. East South Central:	0				
		(Other)	: 0				
health		health_ins		logwage		wage	
1. <=Good	: 858	1. Yes:	2083	Min.	:3.000	Min.	: 20.09
2. >=Very Good:	2142	2. No	: 917	1st Qu.:	4.447	1st Qu.:	85.38
				Median	:4.653	Median	:104.92
				Mean	:4.654	Mean	:111.70
				3rd Qu.:	4.857	3rd Qu.:	128.68
				Max.	:5.763	Max.	:318.34

Характеристика даних Wage

1.1. Використайте поліноміальну регресію для прогнозування wage за age. Використайте перехресну перевірку для вибору оптимального степеня d для полінома. Який степінь було обрано, і як це співвідноситься з результатами перевірки гіпотез з використанням ANOVA? Побудуйте графік отриманого поліному пристосованого до даних.

```
deltas = rep(0, 10)

for (i in 1:10) {
  fit = glm(wage ~ poly(age, i), data = Wage)
  deltas[i] = cv.glm(Wage, fit, K = 10)$delta[1]
}

plot(1:10, deltas, xlab = "Degree", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(deltas), deltas[which.min(deltas)],
```

```

    col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Polynom power for min MSE: ', which.min(deltas)))
cat("\n")

fit1 = lm(wage ~ age, data = Wage)
fit2 = lm(wage ~ poly(age, 2), data = Wage)
fit3 = lm(wage ~ poly(age, 3), data = Wage)
fit4 = lm(wage ~ poly(age, 4), data = Wage)
fit5 = lm(wage ~ poly(age, 5), data = Wage)
fit6 = lm(wage ~ poly(age, 6), data = Wage)
fit7 = lm(wage ~ poly(age, 7), data = Wage)
fit8 = lm(wage ~ poly(age, 8), data = Wage)
fit9 = lm(wage ~ poly(age, 9), data = Wage)
fit10 = lm(wage ~ poly(age, 10), data = Wage)
print(anova(fit1, fit2, fit3, fit4, fit5,
            fit6, fit7, fit8, fit9, fit10))

PlotFunc = function(poly_pow = 0, is_poly = FALSE, is_cut = FALSE) {
  plot(wage ~ age, data = Wage, col = "darkgray")

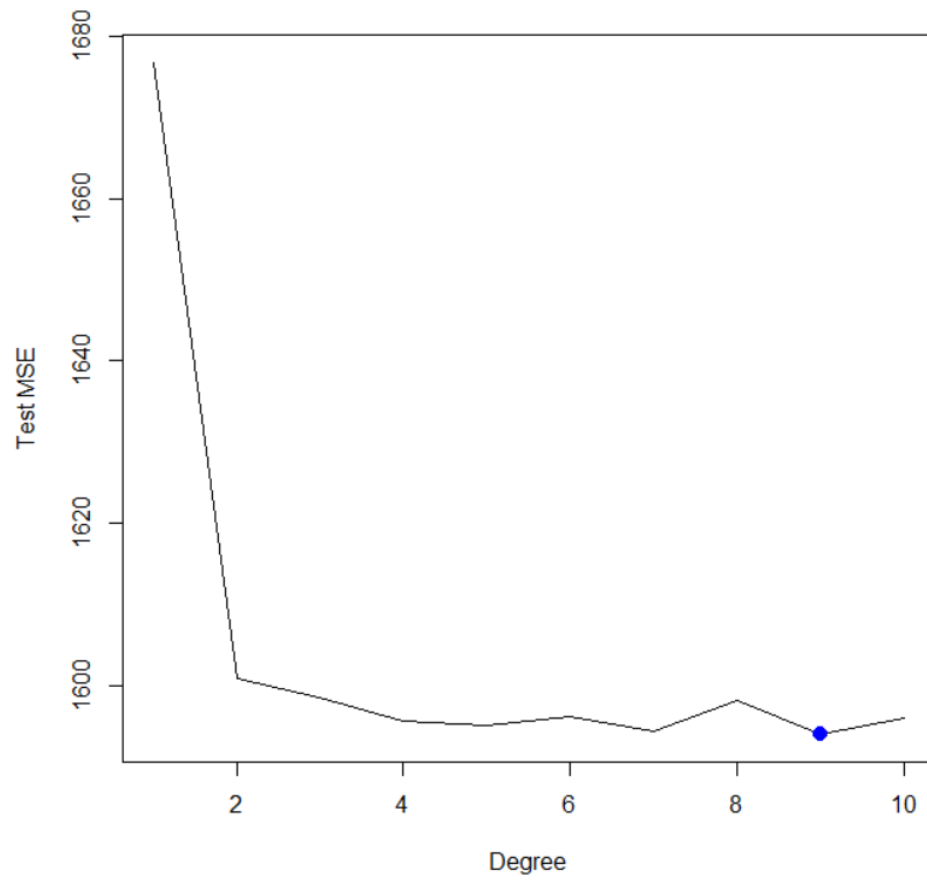
  age.grid = seq(from = range(Wage$age)[1],
                 to = range(Wage$age)[2])

  if (is_poly) {
    fit = lm(wage ~ poly(age, poly_pow), data = Wage)
    pred = predict(fit, newdata = list(age = age.grid))
    lines(age.grid, pred, col = "blue", lwd = 2)
  }

  if (is_cut) {
    fit = lm(wage ~ cut(age, 8), data = Wage)
    pred = predict(fit, newdata = list(age = age.grid))
    lines(age.grid, pred, col = "blue", lwd = 2)
  }
}

par(mfrow = c(1, 2))
PlotFunc(2, TRUE)
PlotFunc(3, TRUE)

```

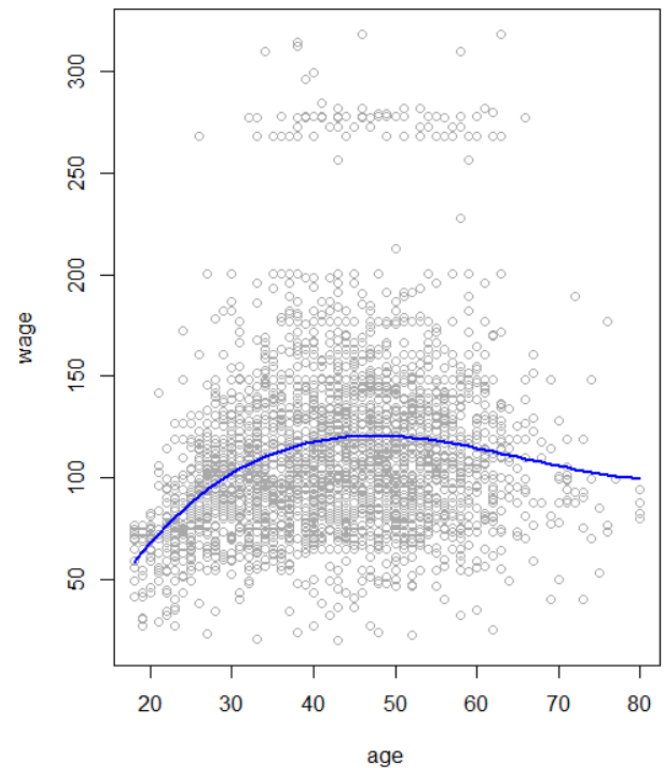
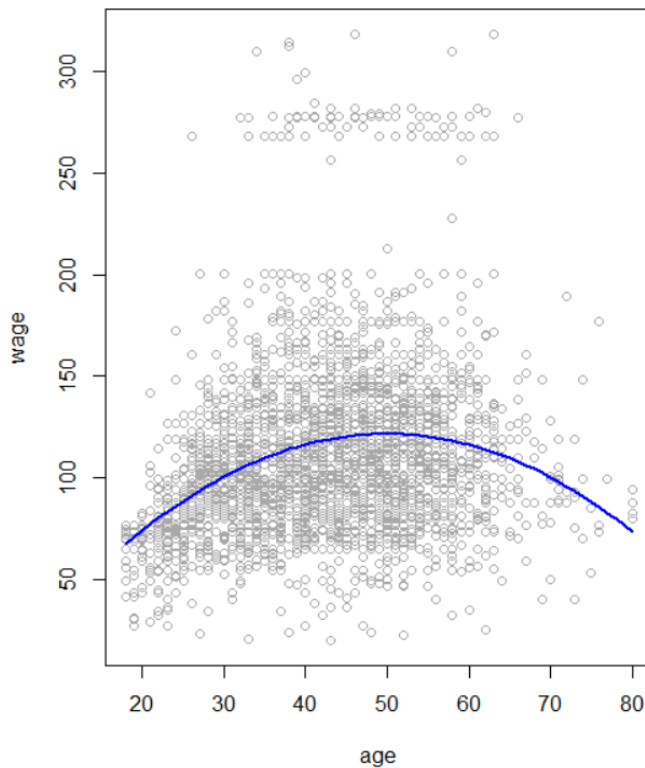

"Polynom power for min MSE: 9"

З огляду на результат перехресної перевірки із значенням $k=10$ бачимо, що при $d=9$ в нас є оптимальний степінь для полінома в сенсі мінімальної тестової помилки.

Analysis of Variance Table

Model 1:	wage ~ age						
Model 2:	wage ~ poly(age, 2)						
Model 3:	wage ~ poly(age, 3)						
Model 4:	wage ~ poly(age, 4)						
Model 5:	wage ~ poly(age, 5)						
Model 6:	wage ~ poly(age, 6)						
Model 7:	wage ~ poly(age, 7)						
Model 8:	wage ~ poly(age, 8)						
Model 9:	wage ~ poly(age, 9)						
Model 10:	wage ~ poly(age, 10)						
	Res.Df	RSS	Df	Sum of Sq	F	Pr(>F)	
1	2998	5022216					
2	2997	4793430	1	228786	143.7638	< 2.2e-16	***
3	2996	4777674	1	15756	9.9005	0.001669	**
4	2995	4771604	1	6070	3.8143	0.050909	.
5	2994	4770322	1	1283	0.8059	0.369398	
6	2993	4766389	1	3932	2.4709	0.116074	
7	2992	4763834	1	2555	1.6057	0.205199	
8	2991	4763707	1	127	0.0796	0.777865	
9	2990	4756703	1	7004	4.4014	0.035994	*
10	2989	4756701	1	3	0.0017	0.967529	

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1							

З результатів перевірки гіпотез з використанням ANOVA видно, що зважаючи на р-значення, ми можемо побачити, що поліном 2 і 3 степенів

забезпечує найкращий результат. Проте варто зауважити, що поліном 9-го степеня також має р-значення нижче за 0.05, що також демонструє хорошу кореляцію між залежною змінною.

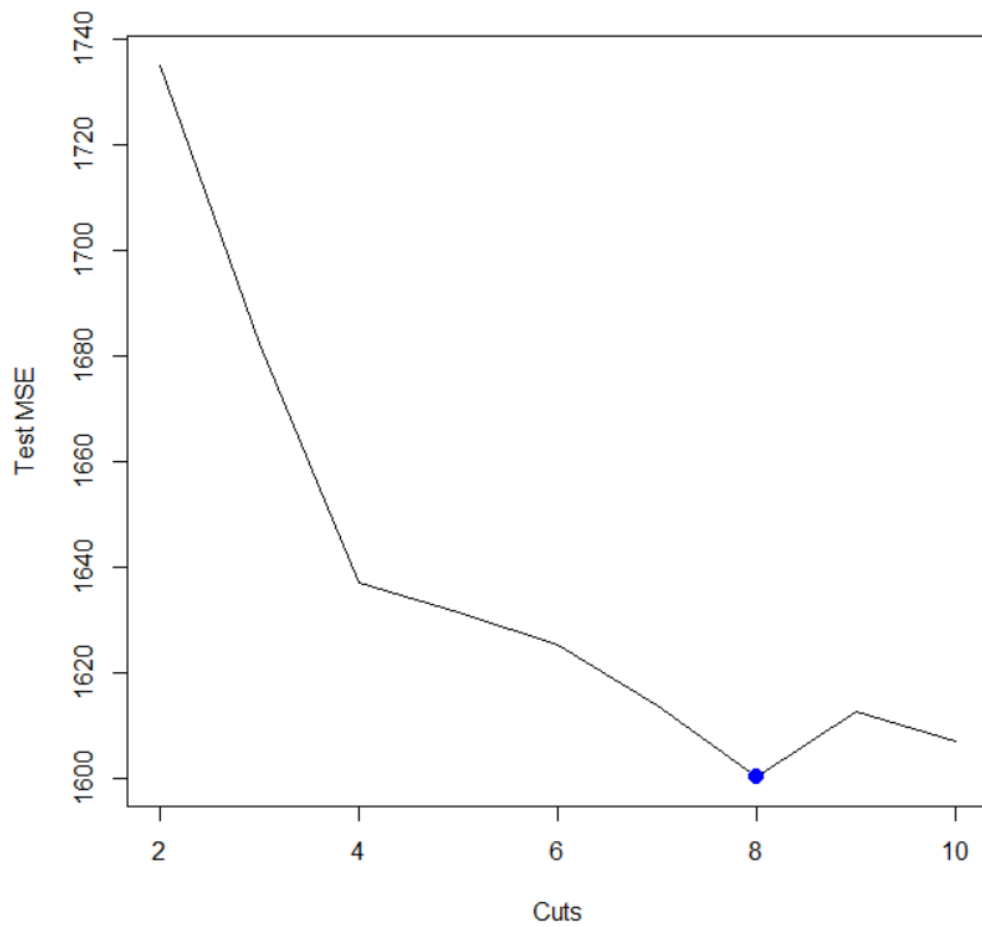
1.2. Використайте східчасту функцію для прогнозування wage за age та проведіть перехресну перевірку для вибору оптимальної кількості розрізів. Побудуйте графік з отриманими результатами.

```
par(mfrow = c(1, 1))
cvs = rep(Inf, 10)

for (i in 2:10) {
  Wage$age.cut = cut(Wage$age, i)
  fit = glm(wage ~ age.cut, data = Wage)
  cvs[i] = cv.glm(Wage, fit, K = 10)$delta[1]
}

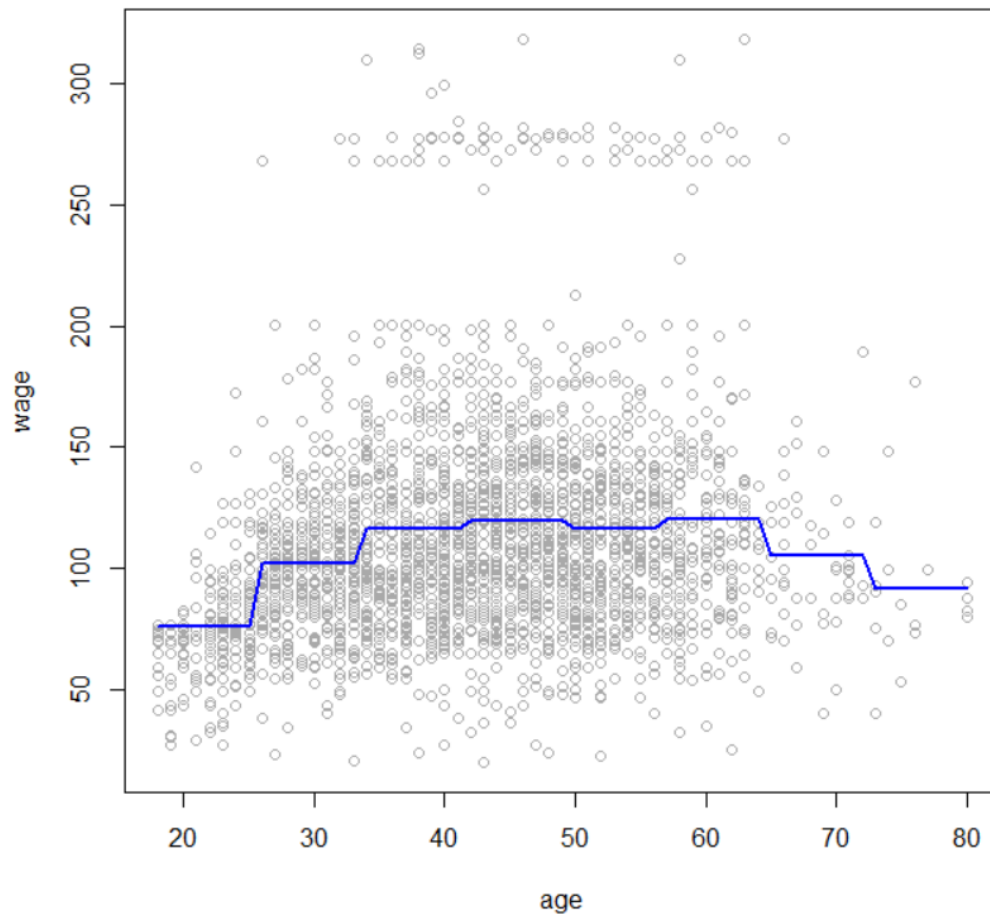
cat("\n")
plot(2:10, cvs[-1], xlab = "Cuts", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(cvs), cvs[which.min(cvs)],
       col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Number of cuts for min MSE: ', which.min(cvs)))

PlotFunc(, , TRUE)
```


"Number of cuts for min MSE: 8"

Результат показує, що тестова помилка буде мінімальною з використанням східчастої функції з 8-ма зрізами.

2. Набір даних Wage містить інші змінні такі як, сімейний стан (maritl), робочий клас (jobclass) тощо. Дослідіть зв'язки між деякими з цих інших предикторів та wage, а також використовуючи нелінійні методи пристосуйте гнучкі моделі до даних. Побудуйте графіки отриманих результатів, та підсумуйте свої висновки.

```
par(mfrow = c(1, 2))
plot(Wage$maritl, Wage$wage, xlab='maritl', ylab='wage')
plot(Wage$jobclass, Wage$wage, xlab='jobclass', ylab='wage')

library(gam)
fit0 = gam(wage ~ lo(year, span = 0.6) +
s(age, df = 2) + education, data = Wage)
```



```

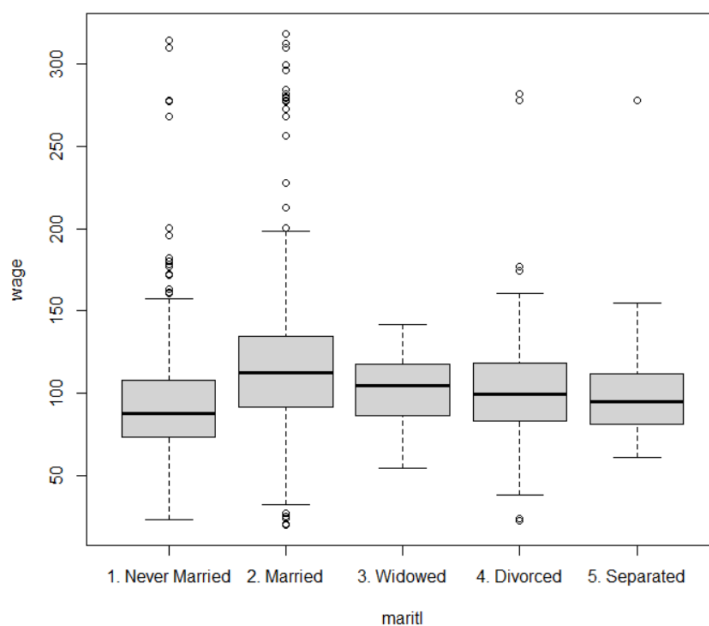
fit1 = gam(wage ~ lo(year, span = 0.6) +
s(age, df = 2) + education + jobclass, data = Wage)
fit2 = gam(wage ~ lo(year, span = 0.6) +
s(age, df = 2) + education + maritl, data = Wage)
fit3 = gam(wage ~ lo(year, span = 0.6) +
s(age, df = 2) + education + jobclass + maritl, data = Wage)
print(anova(fit0, fit1, fit2, fit3))

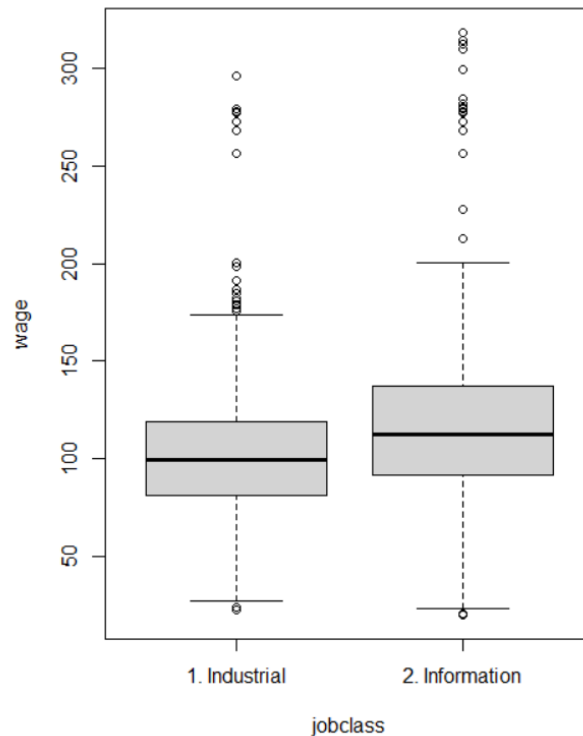
par(mfrow = c(2, 2))
plot(fit2, se = T, col = "blue")

```

1. Never Married	2. Married	3. Widowed	4. Divorced
648	2074	19	204
5. Separated			
55			
1. Industrial	2. Information		
1544	1456		

Загальна характеристика якісних змінних maritl та jobclass

З огляду на візуально представлені зв'язки між змінними `maritl`, `jobclass` та залежною `wage`, бачимо, що подружжя в середньому заробляє більше грошей ніж решта категорій, а також, що працівник в інформаційній сфері в середньому заробляє більше ніж в індустріальній.

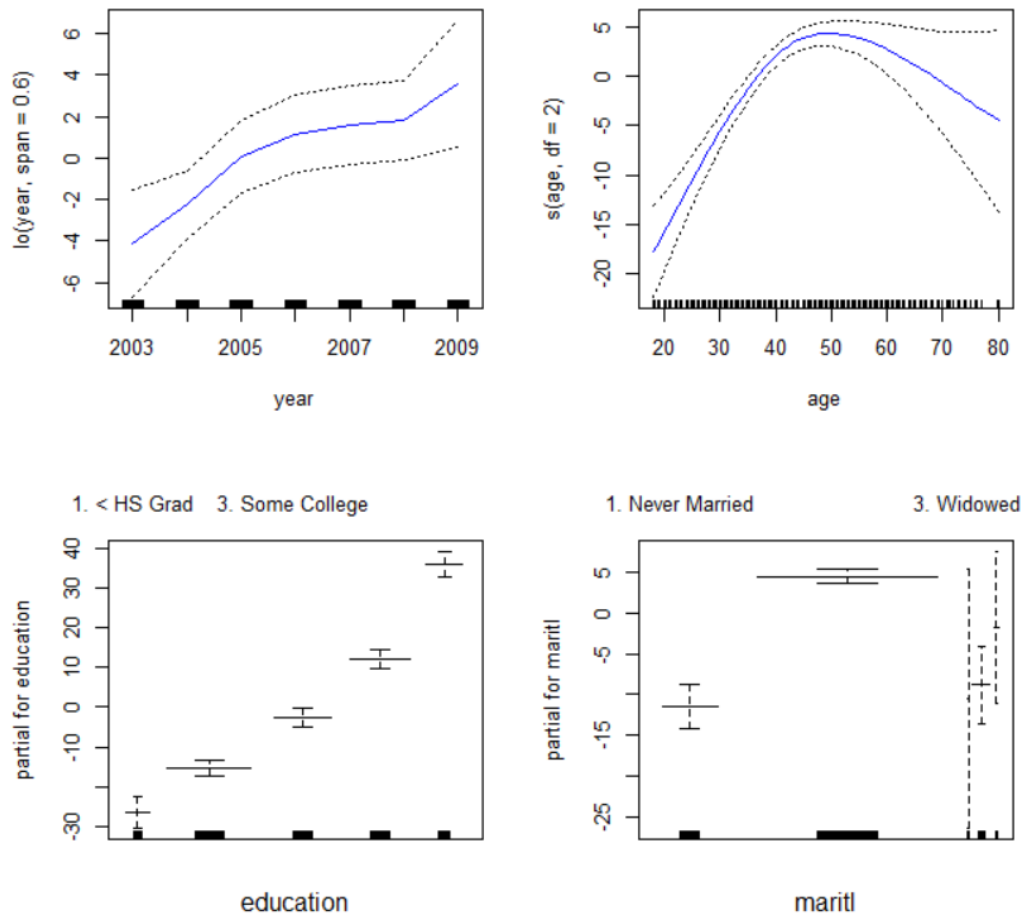
```
Analysis of Deviance Table

Model 1: wage ~ lo(year, span = 0.6) + s(age, df = 2) + education
Model 2: wage ~ lo(year, span = 0.6) + s(age, df = 2) + education + jobclass
Model 3: wage ~ lo(year, span = 0.6) + s(age, df = 2) + education + maritl
Model 4: wage ~ lo(year, span = 0.6) + s(age, df = 2) + education + jobclass +
maritl
  Resid. Df Resid. Dev Df Deviance  Pr(>Chi)
1      2990.1      3723735
2      2989.1      3711032  1    12703  0.001180 **
3      2986.1      3618109  3    92923 < 2.2e-16 ***
4      2985.1      3603843  1    14266  0.000587 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

Використавши різні нелінійні методи було пристосовано гнучкі моделі до даних і зроблено перевірку гіпотез з використанням ANOVA.

Для проектування моделей було використано згладжувальні сплайни з функцією `s()`, з бібліотеки `gam`. Вказуємо всюди, що функція від `age` повинна мати

2 ступеня свободи. Також використано всюди локальну регресію для змінної year з інтервалом 0.6. Різниця між моделями полягає у використанні різних додаткових якісних змінних для прогнозування нашої залежної змінної wage.

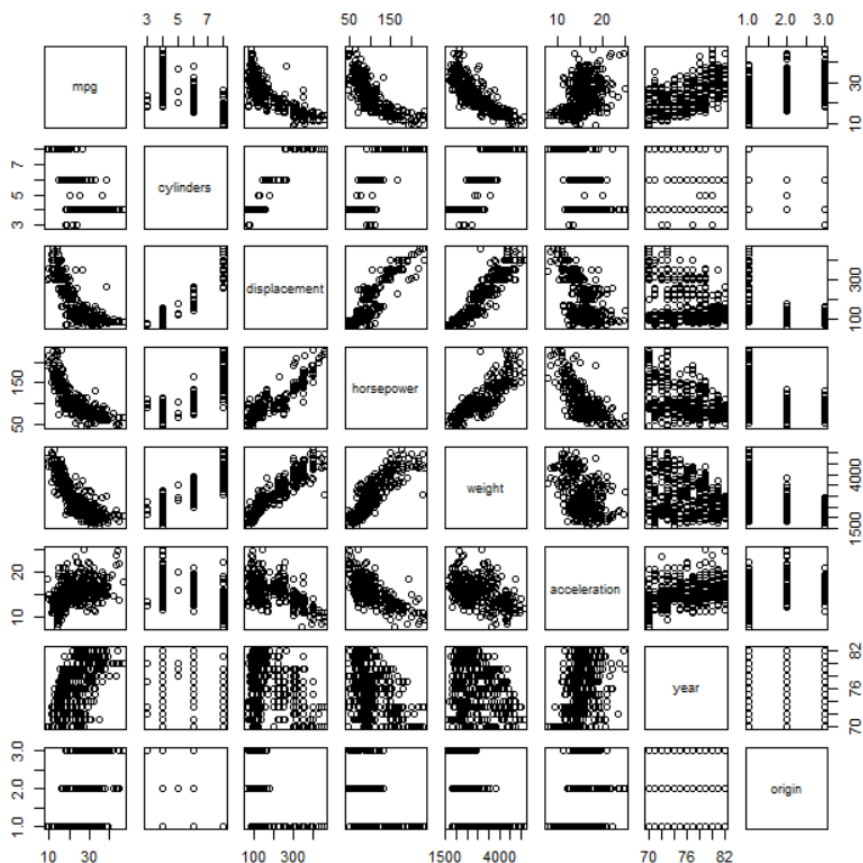

У висновку бачимо, що для прогнозування найкраще підходить третя модель з використанням двох якісних змінних education та maritl.

3. Пристосуйте деякі нелінійні моделі на наборі даних Auto. Чи є якісь докази нелінійних взаємозв'язків в цьому наборі даних? Побудуйте кілька інформативних графіків, щоб обґрунтувати свою відповідь.

Дослідимо змінні та їх залежності з датасету Auto. Для початку використано функцію `cor()`, щоб побачити настільки сильна чи слаба кореляція між змінними. А також за допомогою функції `pairs()` виведено графічну залежність всіх змінних.

	mpg	cylinders	displacement	horsepower	weight
mpg	1.0000000	-0.7776175	-0.8051269	-0.7784268	-0.8322442
cylinders	-0.7776175	1.0000000	0.9508233	0.8429834	0.8975273
displacement	-0.8051269	0.9508233	1.0000000	0.8972570	0.9329944
horsepower	-0.7784268	0.8429834	0.8972570	1.0000000	0.8645377
weight	-0.8322442	0.8975273	0.9329944	0.8645377	1.0000000
acceleration	0.4233285	-0.5046834	-0.5438005	-0.6891955	-0.4168392
year	0.5805410	-0.3456474	-0.3698552	-0.4163615	-0.3091199
origin	0.5652088	-0.5689316	-0.6145351	-0.4551715	-0.5850054
	acceleration	year	origin		
mpg	0.4233285	0.5805410	0.5652088		
cylinders	-0.5046834	-0.3456474	-0.5689316		
displacement	-0.5438005	-0.3698552	-0.6145351		
horsepower	-0.6891955	-0.4163615	-0.4551715		
weight	-0.4168392	-0.3091199	-0.5850054		
acceleration	1.0000000	0.2903161	0.2127458		
year	0.2903161	1.0000000	0.1815277		
origin	0.2127458	0.1815277	1.0000000		

Матриця діаграм розсіювання для даних Auto

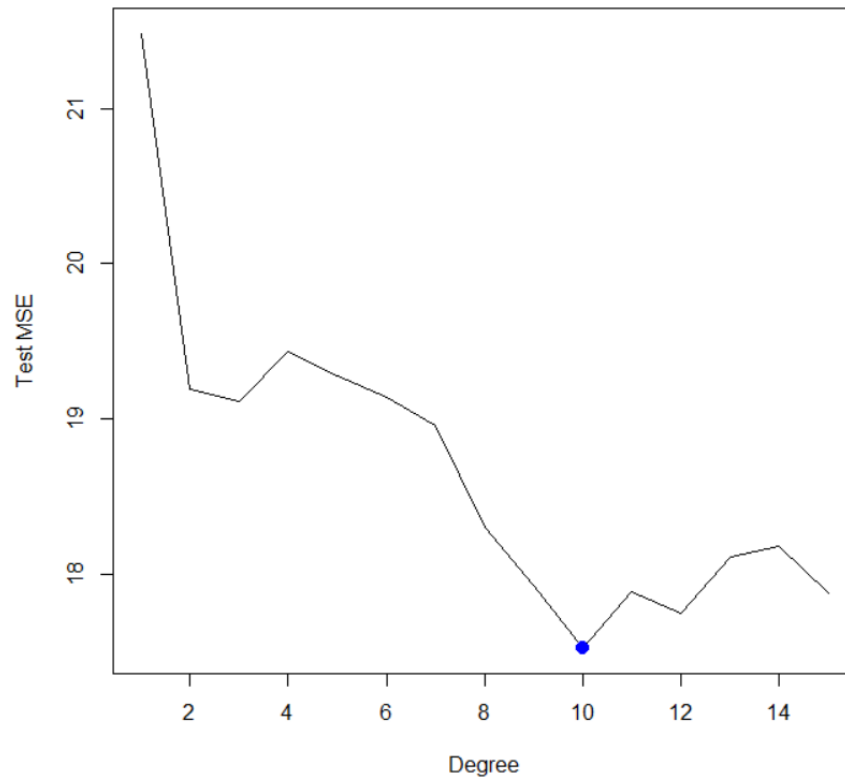
Розглядаючи mpg як залежну змінну бачимо, що вона має досить сильну залежність між змінними cylinders, displacement, horsepower та weight, але тут варто наголосити що це є від'ємна кореляція.

```
deltas = rep(0, 15)
for (i in 1:15) {
  fit = glm(mpg ~ poly(displacement, i), data = autos)
  deltas[i] = cv.glm(autos, fit, K = 10)$delta[1]
}
plot(1:15, deltas, xlab = "Degree", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(deltas), deltas[which.min(deltas)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Polynom power for min MSE: ', which.min(deltas)))
cat("\n")

cvs = rep(Inf, 10)
for (i in 2:10) {
  autos$dis.cut = cut(displacement, i)
  fit = glm(mpg ~ dis.cut, data = autos)
  cvs[i] = cv.glm(autos, fit, K = 10)$delta[1]
}
plot(2:10, cvs[-1], xlab = "Cuts", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(cvs), cvs[which.min(cvs)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Number of cuts for min MSE: ', which.min(cvs)))
cat("\n")

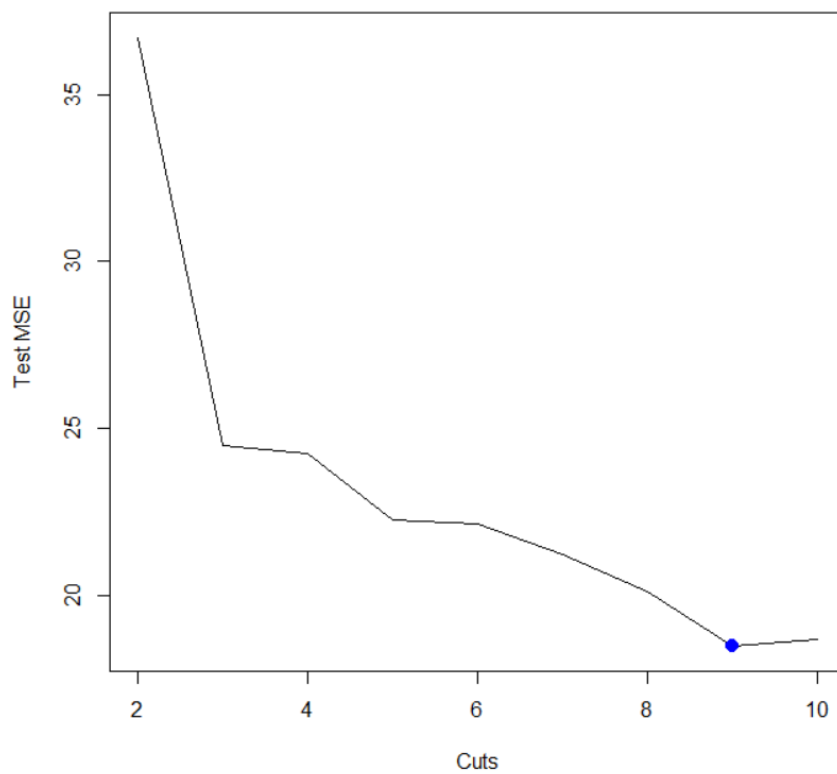
cvs = rep(Inf, 10)
for (i in 3:10) {
  fit = glm(mpg ~ ns(displacement, df = i), data = autos)
  cvs[i] = cv.glm(autos, fit, K = 10)$delta[1]
}
plot(3:10, cvs[-c(1, 2)], xlab = "Degree", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(cvs), cvs[which.min(cvs)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
```

```
print(paste('Degrees of freedom for min MSE [splines]: ', which.min(cvs)))  
cat("\n")  
  
fit = gam(mpg ~ s(displacement, df = 2) +  
  s(horsepower, df = 2), data = autos)  
print(summary(fit))
```


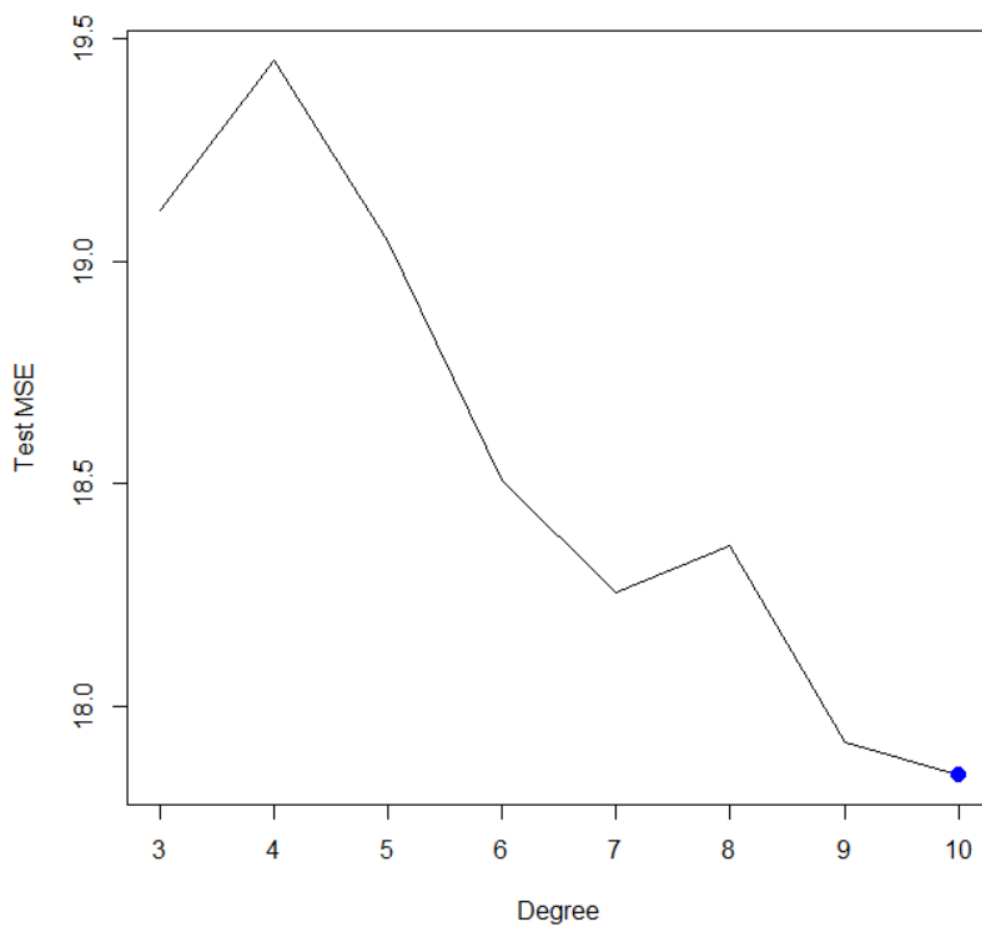
"Polynom power for min MSE: 10"

З огляду на графік наведений нижче можемо побачити, що $d=10$ є оптимальним степенем для полінома в сенсі тестової помилки.

"Number of cuts for min MSE: 9"

Зважаючи на графік наведений нижче можемо побачити, що мінімальна тестова помилка буде досягтися для східчастої функції з 9-ма зрізами.

"Degrees of freedom for min MSE [splines]: 10"

Зважаючи на графік наведений нижче, можемо побачити, що тестова похибка мінімальна для 10 ступенів свободи з використанням природного сплайну для змінної displacement.


```

Anova for Parametric Effects
      Df Sum Sq Mean Sq F value    Pr(>F)
s(displacement, df = 2)    1 15210.3 15210.3 953.995 < 2.2e-16 ***
s(horsepower, df = 2)      1   837.8   837.8  52.547 2.299e-12 ***
Residuals                 387  6170.3    15.9
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Anova for Nonparametric Effects
      Npar Df Npar F      Pr(F)
(Intercept)
s(displacement, df = 2)      1 46.025 4.389e-11 ***
s(horsepower, df = 2)       1 40.816 4.813e-10 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

```

Для проектування УАМ моделі було використано згладжувальні сплайни з функцією `s()`. Вказуємо, що функція від `displacement` та `horsepower` повинна мати 2 ступеня свободи. І загалом модель показує, що всі обидві змінні є значущі для моделювання `mpg`.

4. Використаємо змінні `dis` (зважене середнє відстані до п'яти центрів зайнятості в Бостоні) та `nox` (концентрація оксидів азоту у частинах на 10 мільйонів) з набору даних `Boston`. Розглянемо `dis` як предиктор та `nox` як залежну змінну.

crim	zn	indus	chas
Min. : 0.00632	Min. : 0.00	Min. : 0.46	Min. : 0.00000
1st Qu.: 0.08205	1st Qu.: 0.00	1st Qu.: 5.19	1st Qu.: 0.00000
Median : 0.25651	Median : 0.00	Median : 9.69	Median : 0.00000
Mean : 3.61352	Mean : 11.36	Mean : 11.14	Mean : 0.06917
3rd Qu.: 3.67708	3rd Qu.: 12.50	3rd Qu.: 18.10	3rd Qu.: 0.00000
Max. : 88.97620	Max. : 100.00	Max. : 27.74	Max. : 1.00000
nox	rm	age	dis
Min. : 0.3850	Min. : 3.561	Min. : 2.90	Min. : 1.130
1st Qu.: 0.4490	1st Qu.: 5.886	1st Qu.: 45.02	1st Qu.: 2.100
Median : 0.5380	Median : 6.208	Median : 77.50	Median : 3.207
Mean : 0.5547	Mean : 6.285	Mean : 68.57	Mean : 3.795
3rd Qu.: 0.6240	3rd Qu.: 6.623	3rd Qu.: 94.08	3rd Qu.: 5.188
Max. : 0.8710	Max. : 8.780	Max. : 100.00	Max. : 12.127
rad	tax	ptratio	black
Min. : 1.000	Min. : 187.0	Min. : 12.60	Min. : 0.32
1st Qu.: 4.000	1st Qu.: 279.0	1st Qu.: 17.40	1st Qu.: 375.38
Median : 5.000	Median : 330.0	Median : 19.05	Median : 391.44
Mean : 9.549	Mean : 408.2	Mean : 18.46	Mean : 356.67
3rd Qu.: 24.000	3rd Qu.: 666.0	3rd Qu.: 20.20	3rd Qu.: 396.23
Max. : 24.000	Max. : 711.0	Max. : 22.00	Max. : 396.90
lstat	medv		
Min. : 1.73	Min. : 5.00		
1st Qu.: 6.95	1st Qu.: 17.02		
Median : 11.36	Median : 21.20		
Mean : 12.65	Mean : 22.53		
3rd Qu.: 16.95	3rd Qu.: 25.00		
Max. : 37.97	Max. : 50.00		

Характеристика даних Boston

4.1. Використовуючи функцію `poly()`, встановіть кубічну поліноміальну регресію для передбачення `nox` за допомогою `dis`. Опишіть результати регресії та побудуйте графік даних та поліноміальної регресії.

```
fit = lm(nox ~ poly(dis, 3), data = Boston)
print(summary(fit))

dis.grid = seq(from = range(Boston$dis)[1],
  to = range(Boston$dis)[2], by = 0.1)
preds = predict(fit, list(dis = dis.grid))

plot(nox ~ dis, data = Boston, col = "darkgrey")
lines(dis.grid, preds, col = "blue", lwd = 2)
```

```

Call:
lm(formula = nox ~ poly(dis, 3), data = Boston)

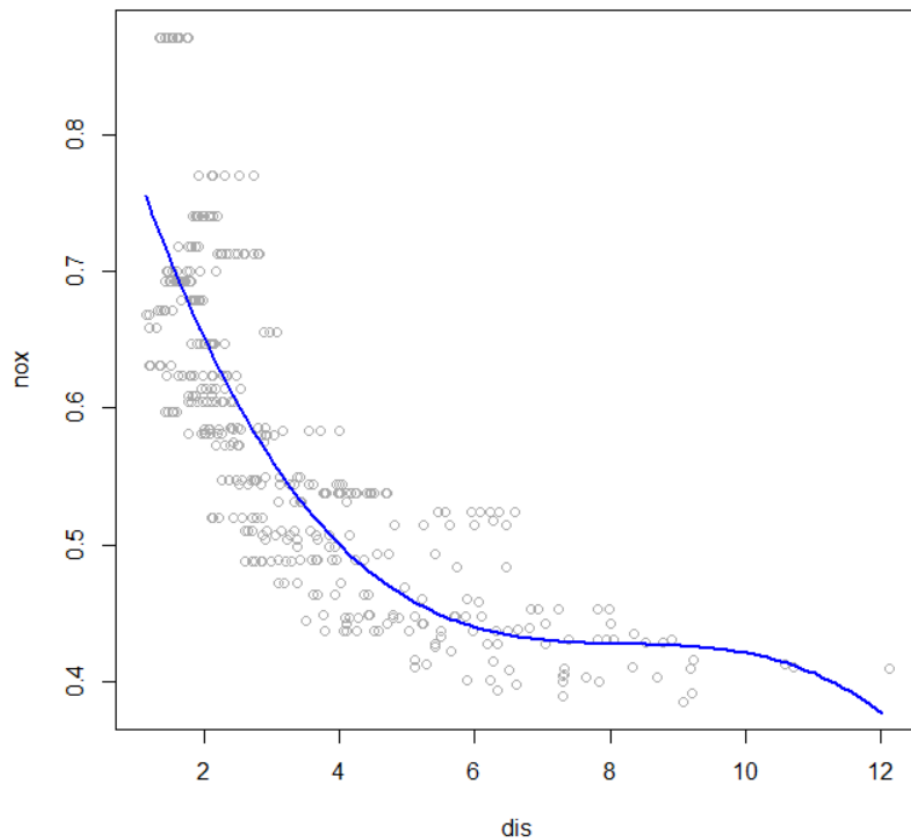
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-0.121130 -0.040619 -0.009738  0.023385  0.194904

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  0.554695   0.002759  201.021  < 2e-16 ***
poly(dis, 3)1 -2.003096   0.062071 -32.271  < 2e-16 ***
poly(dis, 3)2  0.856330   0.062071  13.796  < 2e-16 ***
poly(dis, 3)3 -0.318049   0.062071  -5.124  4.27e-07 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.06207 on 502 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.7148,    Adjusted R-squared:  0.7131
F-statistic: 419.3 on 3 and 502 DF,  p-value: < 2.2e-16

```

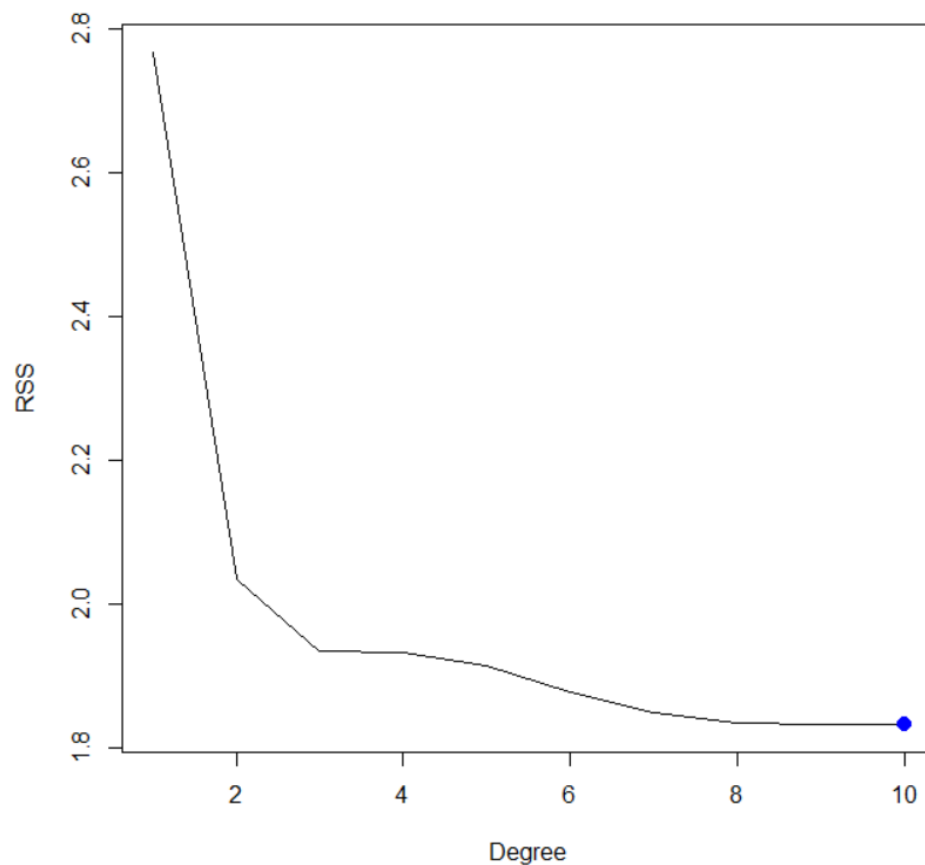
Результат аналізу нашої регресії показав, що всі степені кубічного поліному є значущими для залежної змінної nox.

З графіка даних бачимо обернену залежність наших змінних та графік поліноміальної регресії.

4.2. Побудуйте поліноміальні моделі для різних степенів (скажімо, від 1 до 10), і наведіть їхні RSS.

```
rss = rep(0, 10)
for (i in 1:10) {
  fit = lm(nox ~ poly(dis, i), data = Boston)
  rss[i] = sum(fit$residuals^2)
}
plot(1:10, rss, xlab = "Degree", ylab = "RSS", type = "l")
points(which.min(rss), rss[which.min(rss)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Polynom power for min RSS: ', which.min(rss)))
```

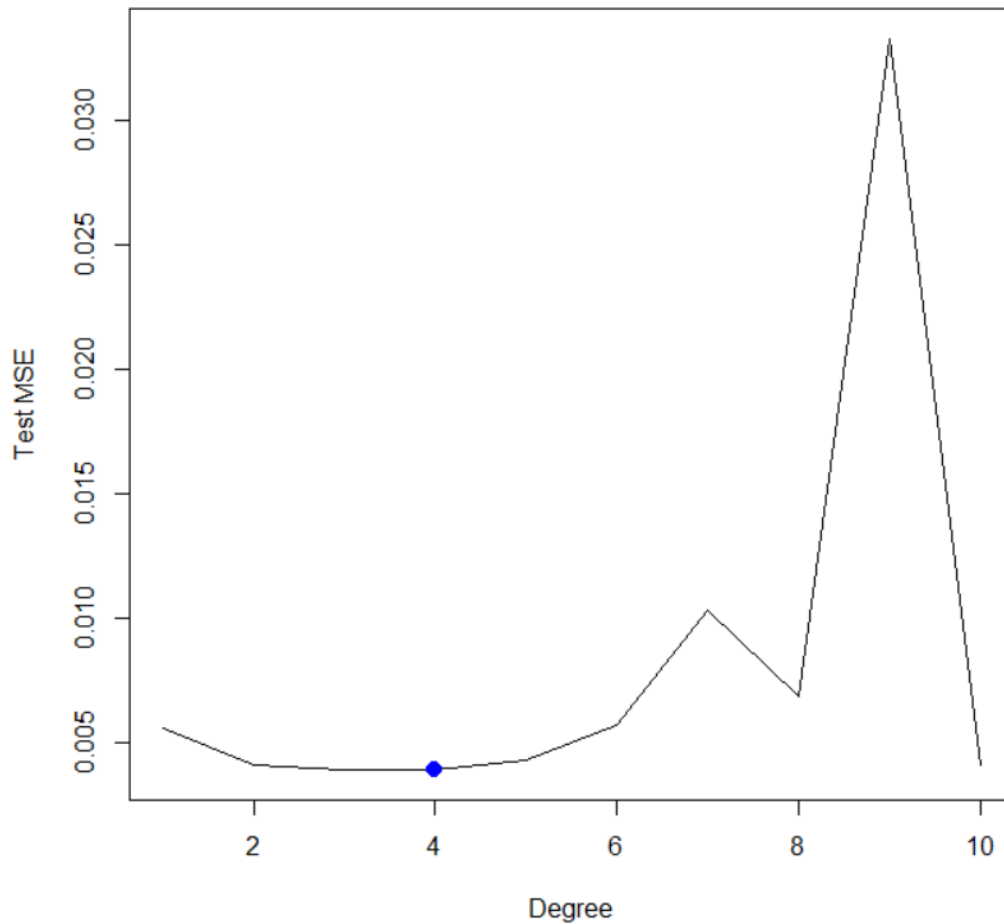


```
"Polynom power for min RSS: 10"
```

Можна побачити, що RSS (residual sum of squares) зменшується зі збільшенням степеня полінома, відповідно для 10-го степеня RSS буде мінімальним.

4.3. Використайте перехресну перевірку або інший підхід для вибору оптимального степеня для поліноміальної регресії та поясніть отримані результати.

```
deltas = rep(0, 10)
for (i in 1:10) {
  fit = glm(nox ~ poly(dis, i), data = Boston)
  deltas[i] = cv.glm(Boston, fit, K = 10)$delta[1]
}
plot(1:10, deltas, xlab = "Degree", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(deltas), deltas[which.min(deltas)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Polynom power for min MSE: ', which.min(deltas)))
```


"Polynom power for min MSE: 4"

З результатів перехресної перевірки найменше MSE досягається при степені полінома чотири і досить різко зростає для 9-го степеня.

4.4. Використовуючи функцію `bs()`, пристосуйте сплайн регресію для прогнозування `nox` за допомогою `dis`. Опишіть результати отримані з використанням чотирьох ступенів свободи. Як ви вибрали вузли? Побудуйте графік отриманої моделі.

```
fit = lm(nox ~ bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10)), data = Boston)
```

```
print(summary(fit))

pred = predict(fit, list(dis = dis.grid))
plot(nox ~ dis, data = Boston, col = "darkgrey")
lines(dis.grid, preds, col = "blue", lwd = 2)
```

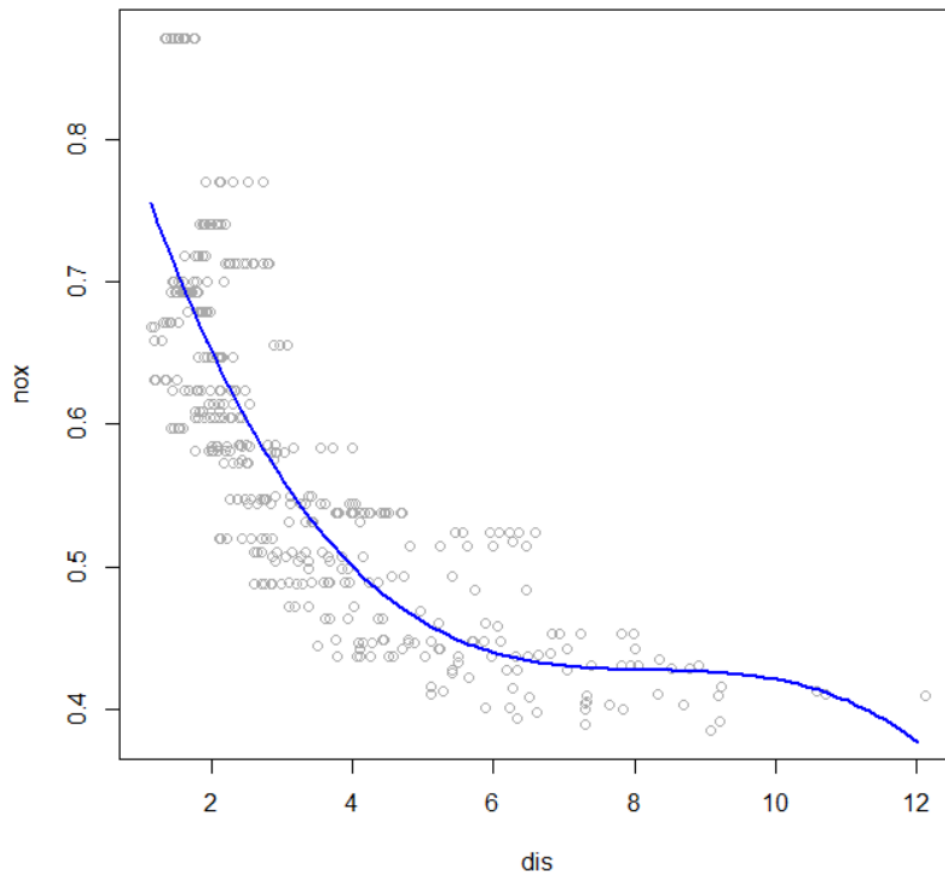
```
Call:
lm(formula = nox ~ bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10)), data = Boston)

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)    0.73918    0.01332   55.510 < 2e-16 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))1 -0.08839    0.02506   -3.526  0.00046 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))2 -0.31363    0.01684  -18.625 < 2e-16 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))3 -0.27037    0.02791   -9.686 < 2e-16 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))4 -0.37989    0.03801  -9.995 < 2e-16 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))5 -0.28983    0.06615   -4.381 1.44e-05 ***
bs(dis, df = 4, knots = c(4, 7, 10))6 -0.32971    0.06324  -5.214 2.71e-07 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.06185 on 499 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.7185,    Adjusted R-squared:  0.7151
F-statistic: 212.3 on 6 and 499 DF,  p-value: < 2.2e-16
```

Для того, щоб застосувати регресійні сплайни, ми використовуємо бібліотеку `splines`. Функція `bs()` генерує всю матрицю базисних функцій для сплайнів із заданим набором вузлів. Ступінь свободи вказаний як 4, а вузли у `dis` 4, 7 і 10, що забезпечувало найкращі результати. Також варто додати, що в нас використовується кубічний сплайн.

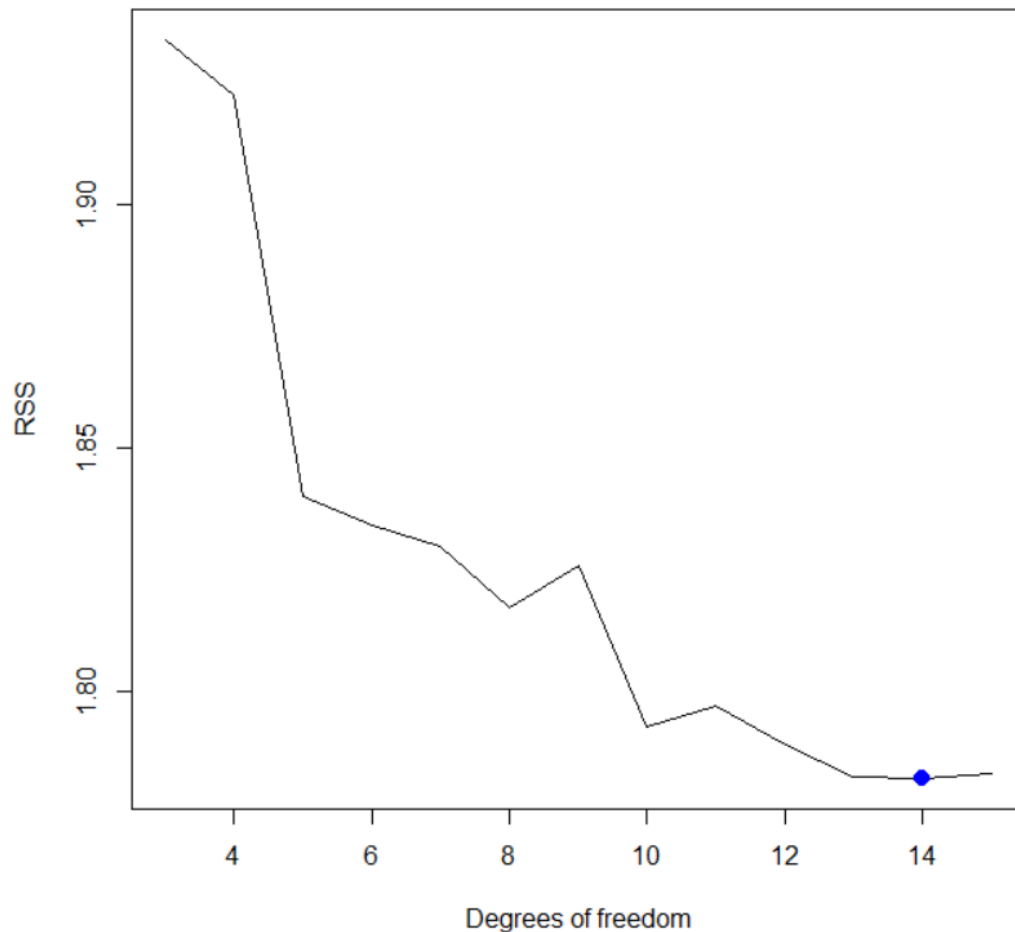
Результати показують, що всі базові функції є значущі у сплайні, при чому р-значення всюди є нижче ніж 0.001.

4.5. Пристосуйте сплайн регресію для діапазону ступенів свободи, і побудуйте графік результатів. Наведіть відповідні RSS. Опишіть отримані результати.

```
rss = rep(Inf, 15)
for (i in 3:15) {
  fit = lm(nox ~ bs(dis, df = i), data = Boston)
  rss[i] = sum(fit$residuals^2)
}
plot(3:15, rss[-c(1, 2)], xlab = "Degrees of freedom", ylab = "RSS", type = "l")
points(which.min(rss), rss[which.min(rss)],
  col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Degrees of freedom for min RSS: ', which.min(rss)))
```


"Degrees of freedom for min RSS: 14"

Можемо зауважити, що RSS спадає до 14 ступеня свободи, а потім починає зростати.

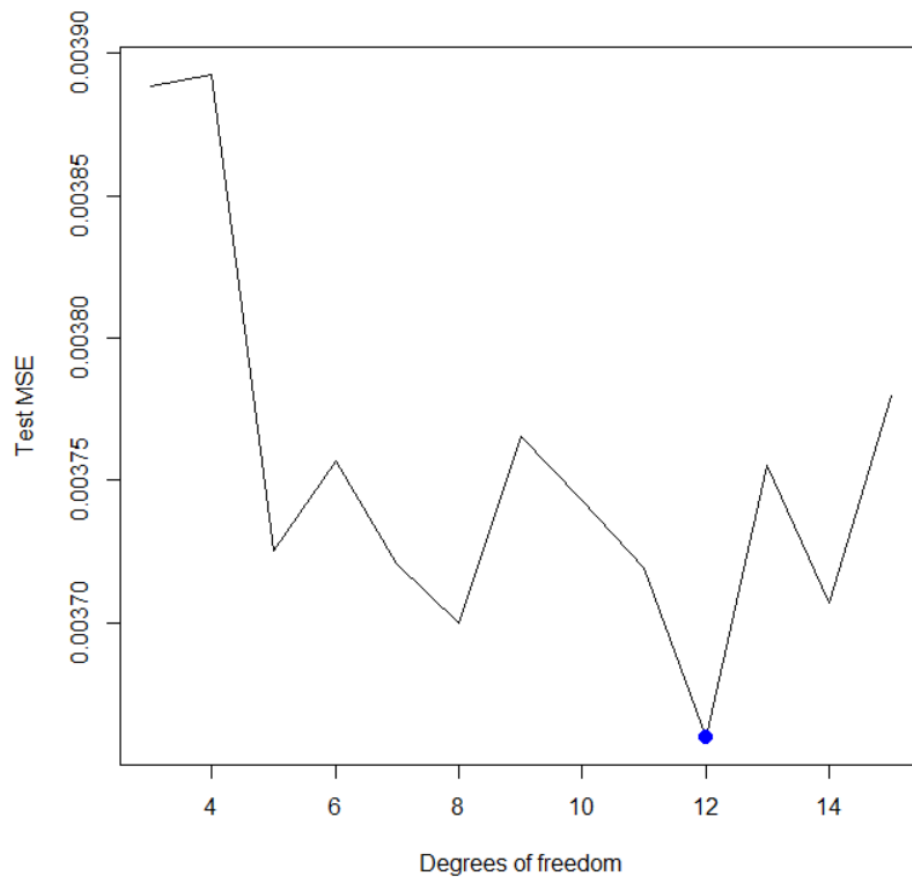
4.6. Використайте перехресну перевірку або інший підхід, щоб вибрати найкращий ступінь свободи для сплайн регресії на цих даних. Опишіть свої результати.

```
cv = rep(Inf, 15)
for (i in 3:15) {
  fit = glm(nox ~ bs(dis, df = i), data = Boston)
```

```

cv[i] = cv.glm(Boston, fit, K = 10)$delta[1]
}
plot(3:15, cv[-c(1, 2)], xlab = "Degrees of freedom", ylab = "Test MSE", type = "l")
points(which.min(cv), cv[which.min(cv)],
       col = "blue", cex = 2, pch = 20)
print(paste('Degrees of freedom for min MSE: ', which.min(cv)))

```


"Degrees of freedom for min MSE: 12"

Результати перехресної перевірки із значенням $k=10$ показують, що тестова помилка мінімальна для 12-ти ступенів свободи для сплайн регресії. Для більших ступенів вона зростає.

5. Використайте набір даних College.

Private	Apps	Accept	Enroll	Top10perc
No :212	Min. : 81	Min. : 72	Min. : 35	Min. : 1.00
Yes:565	1st Qu.: 776	1st Qu.: 604	1st Qu.: 242	1st Qu.:15.00
Room.Board	Books	Personal	PhD	
Min. :1780	Min. : 96.0	Min. : 250	Min. : 8.00	
1st Qu.:3597	1st Qu.: 470.0	1st Qu.: 850	1st Qu.: 62.00	
Median :4200	Median : 500.0	Median :1200	Median : 75.00	
Mean :4358	Mean : 549.4	Mean :1341	Mean : 72.66	
3rd Qu.:5050	3rd Qu.: 600.0	3rd Qu.:1700	3rd Qu.: 85.00	
Max. :8124	Max. :2340.0	Max. :6800	Max. :103.00	
Terminal	S.F.Ratio	perc.alumni	Expend	
Min. : 24.0	Min. : 2.50	Min. : 0.00	Min. : 3186	
1st Qu.: 71.0	1st Qu.:11.50	1st Qu.:13.00	1st Qu.: 6751	
Median : 82.0	Median :13.60	Median :21.00	Median : 8377	
Mean : 79.7	Mean :14.09	Mean :22.74	Mean : 9660	
3rd Qu.: 92.0	3rd Qu.:16.50	3rd Qu.:31.00	3rd Qu.:10830	
Max. :100.0	Max. :39.80	Max. :64.00	Max. :56233	
Grad.Rate				
Min. : 10.00				
1st Qu.: 53.00				
Median : 65.00				
Mean : 65.46				
3rd Qu.: 78.00				
Max. :118.00				

Характеристика даних College

5.1. Розбийте дані на навчальний та тестовий набори. Використайте Outstate як залежну змінну, а інші змінні як предиктори. Виконайте покроковий вибір вперед на навчальному наборі, щоб визначити задовільну модель, яка використовує лише підмножину предикторів.

```
train = sample(length(Outstate), length(Outstate) / 2)

College.train = College[train, ]
College.test = College[-train, ]

fit = regsubsets(Outstate ~ ., data = College.train,
  nvmax = 14, method = "forward")
fit.summary = summary(fit)

par(mfrow = c(1, 3))
plot(fit.summary$cp, xlab = "Number of variables", ylab = "Cp", type = "l")
```

```

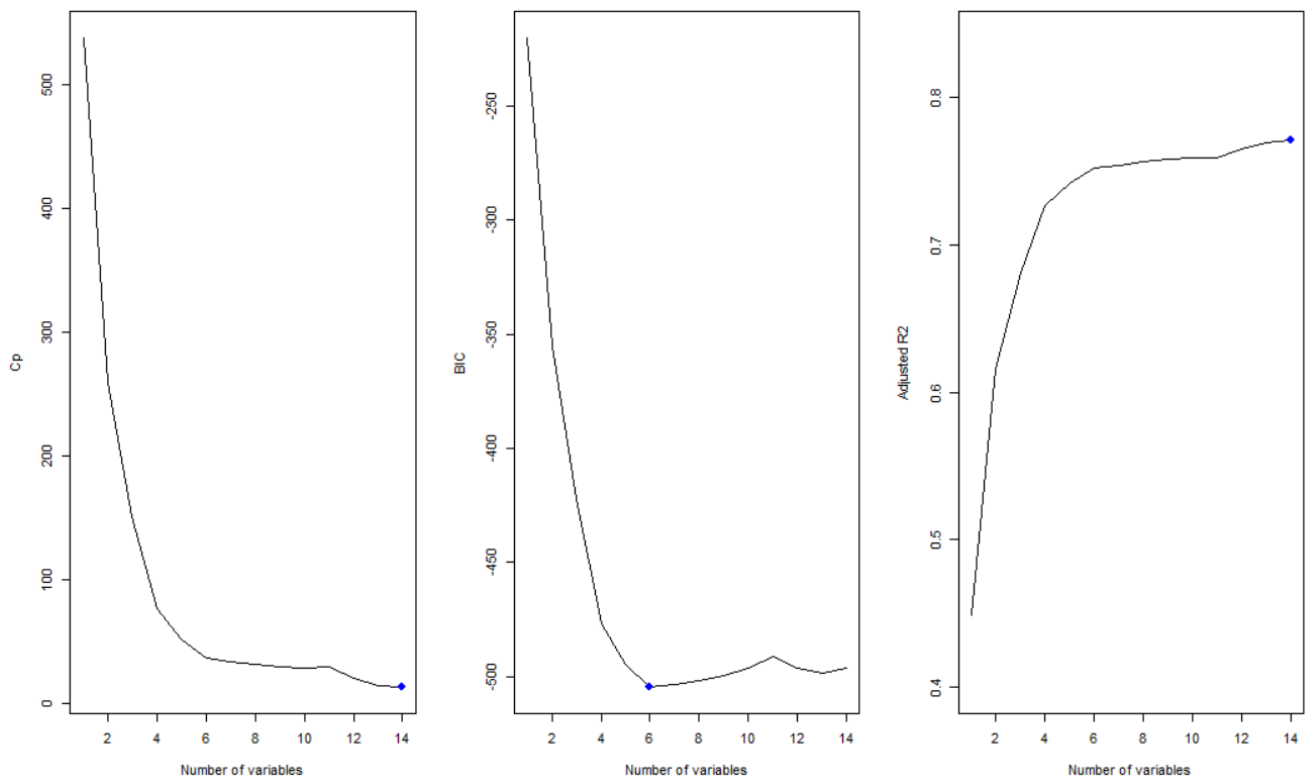
points(which.min(fit.summary$cp), fit.summary$cp[which.min(fit.summary$cp)],
col = "blue", cex = 2, pch = 20)

plot(fit.summary$bic, xlab = "Number of variables", ylab = "BIC", type='l')
points(which.min(fit.summary$bic), fit.summary$bic[which.min(fit.summary$bic)],
col = "blue", cex = 2, pch = 20)

plot(fit.summary$adjr2, xlab = "Number of variables", ylab = "Adjusted R2",
type = "l", ylim = c(0.4, 0.84))
points(which.max(fit.summary$adjr2), fit.summary$adjr2[which.max(fit.summary$adjr2)],
col = "blue", cex = 2, pch = 20)

fit = regsubsets(Outstate ~ ., data = College, method = "forward")
coeffs = coef(fit, id = 6)
cat("\n")
print(names(coeffs))

```


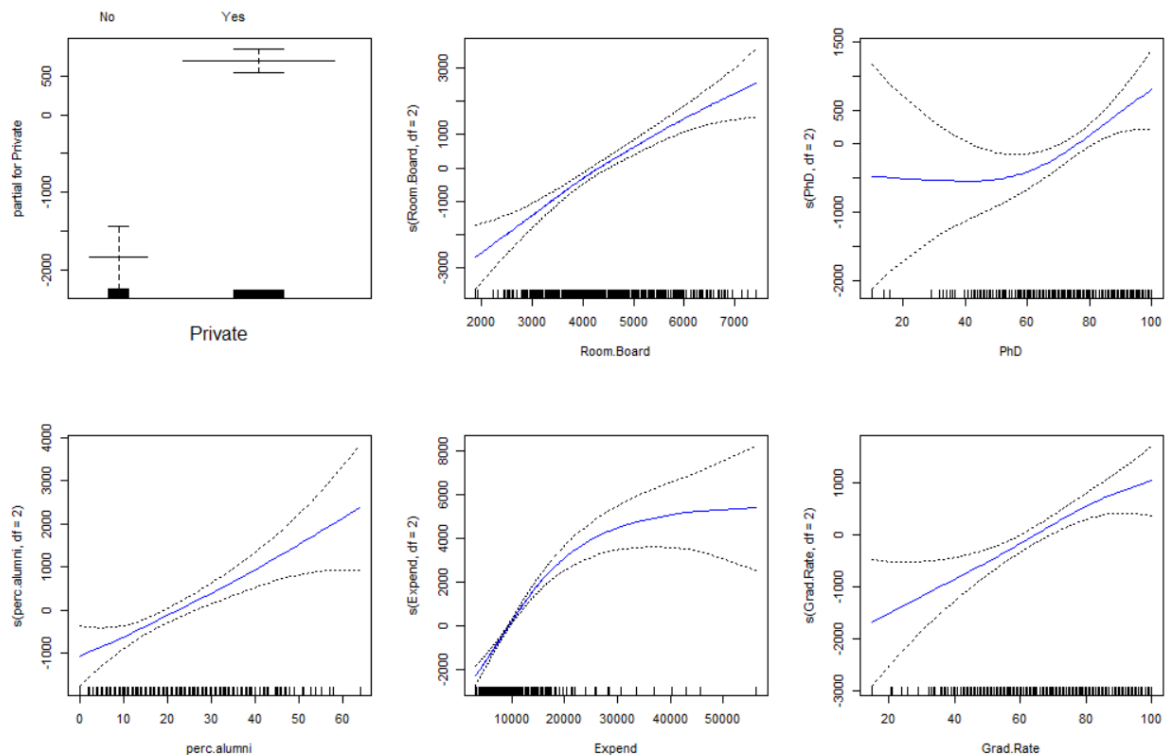
Як можна бачити з графіків методи Cp, BIC і скорегований R^2 показують різні результати, проте BIC якраз визначив на навчальному наборі задовільну

модель, яка використовує лише 6 предикторів, що і буде мінімальним розміром підножини предикторів.

```
"(Intercept)" "PrivateYes" "Room.Board" "PhD" "perc.alumni"  
"Expend" "Grad.Rate"
```

5.2. Оцініть УАМ модель на навчальних даних, використовуючи Outstate як залежну змінну та ознаки обрані на попередньому кроці як предиктори. Побудуйте графік результатів та поясніть свої висновки.

```
fit = gam(Outstate ~ Private + s(Room.Board, df = 2) +  
s(PhD, df = 2) + s(perc.alumni, df = 2) +  
s(Expend, df = 2) +  
s(Grad.Rate, df = 2),  
data=College.train)  
par(mfrow = c(2, 3))  
plot(fit, se = T, col = "blue")
```


З графіка бачимо пряму залежність змінних та згладжувальних сплайнів, які використовувалися для прогнозування змінної Outstate.

5.3. Застосуйте модель на тестовому наборі даних, поясніть отримані результати.

```
preds = predict(fit, College.test)

err = mean((College.test$Outstate - preds)^2)
print(paste("Test error :", round(err, 2)))

tss = mean((College.test$Outstate - mean(College.test$Outstate))^2)
rss = 1 - err / tss
print(paste("RSS :", round(rss, 2)))
```

```
"Test error : 3438191.98"
"RSS : 0.76"
```

Ми отримуємо R^2 0,766 для тестових даних, використовуючи УАМ з 6 предикторами.

5.4. Для яких змінних, якщо такі є, є докази нелінійності взаємозв'язку з залежною змінною?

```
Anova for Nonparametric Effects
              Npar Df Npar F      Pr(F)
(Intercept)
Private
s(Room.Board, df = 2)      1  2.005  0.15763
s(PhD, df = 2)             1  3.781  0.05258 .
s(perc.alumni, df = 2)     1  0.314  0.57572
s(Expend, df = 2)          1 47.156 2.725e-11 ***
s(Grad.Rate, df = 2)       1  1.057  0.30446
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

ANOVA показує чіткий нелінійний зв'язок між Outstate та Expend. Також бачимо слабкий нелінійний зв'язок між Outstate та PhD.

6. УАМ, як правило, оцінюють на основі методу підгонки. Розглянемо цей метод на основі множинної лінійної регресії. Припустимо, що ми хочемо використати множинну лінійну регресію, але у нас немає програмного забезпечення для цього. Натомість ми маємо лише програмне забезпечення для оцінки простої лінійної регресії. Тому ми використаємо наступний ітераційний підхід: ми фіксуємо всі оцінки коефіцієнтів, крім одного на поточному значенні та оновлюємо лише одну оцінку коефіцієнта за допомогою простої лінійної регресії. Процес продовжується поки не досягнеться збіжність, тобто поки оцінки коефіцієнтів не перестануть змінюватися. Застосуємо цей підхід на штучному прикладі.

6.1. Згенеруйте залежну змінну Y і два предиктори X_1 і X_2 , з $n = 100$.

```
set.seed(1)

X1 = rnorm(100)
X2 = rnorm(100)
eps = rnorm(100, sd = 0.1)

betas = runif(3, min=-5, max=5)
cat("\n")
print("Beta-values list:")
print(betas)

Y = betas[1] + betas[2] * X1 +
    betas[3] * X2 + eps
```

Як можна побачити визначення значень β_i відбувається випадково (seed = 1), в межах від -5 до 5 будь-які дробові числа.

```
"Beta-values list:"  
3.142518 4.287772 -3.525190
```

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \varepsilon$$

6.2. Ініціалізуйте оцінку β_1 довільним значенням на свій вибір.

```
beta0 = rep(0, 1000)  
beta1 = rep(0, 1000)  
beta2 = rep(0, 1000)  
beta1[1] = runif(1, min=-5, max=5)
```

```
"Beta1[1] : 2.49821664998308"
```

6.3. Не змінюючи β_1 оцініть модель

$$Y - \beta_1 X_1 = \beta_0 + \beta_2 X_2 + \varepsilon.$$

Це можна зробити наступним чином:

```
> a=y-beta1 *x1  
> beta2=lm(a~x2)$coef [2]
```

6.4. Зафіксувавши оцінку β_2 , оцініть модель

$$Y - \beta_2 X_2 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \varepsilon.$$

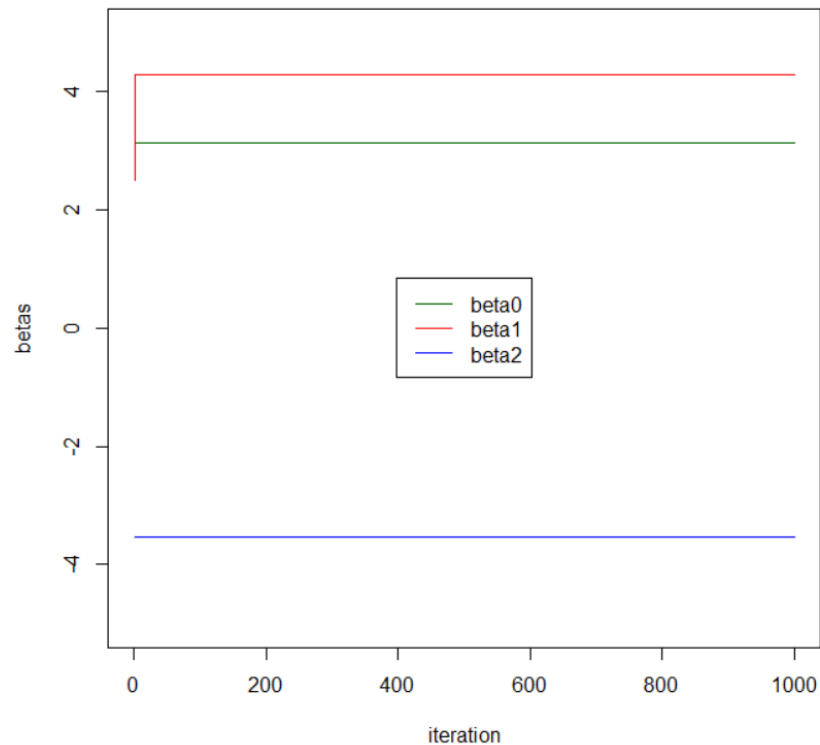
Це можна зробити наступним чином:

```
> a=y-beta2 *x2  
> beta1=lm(a~x1)$coef [2]
```


6.5. Використайте for для організації циклу з повторень кроків 6.3 та 6.4 1,000 разів. Наведіть оцінки параметрів β_0 , β_1 і β_2 на кожній ітерації. Побудуйте графіки на яких відображено ці значення для β_0 , β_1 і β_2 різними кольорами.

```
for (i in 1:1000) {  
  a = Y - beta1[i] * X1  
  beta2[i] = lm(a ~ X2)$coef[2]  
  
  a = Y - beta2[i] * X2  
  lm.fit = lm(a ~ X1)  
  
  if (i < 1000) {  
    beta1[i + 1] = lm.fit$coef[2]  
  }  
  
  beta0[i] = lm.fit$coef[1]  
}  
  
plot(1:1000, beta0, type = "l", xlab = "iteration", ylab = "betas",  
     ylim = c(-5, 5), col = "darkgreen")  
lines(1:1000, beta1, col = "red")  
lines(1:1000, beta2, col = "blue")  
legend("center", c("beta0", "beta1", "beta2"),  
      col = c("darkgreen", "red", "blue"))
```


Як бачимо коефіцієнти швидко досягають своїх справжніх значень. Тільки для β_1 в нас не є постійно горизонтальна пряма, оскільки ми ініціалізували оцінку β_1 і від неї проводили подальші дії.

6.6. Порівняйте результати 6.5 з результатами оцінки множинної регресії Y на X_1 і X_2 . Використайте функцію `abline()` для накладання цих значень на графік отриманий в 6.5.

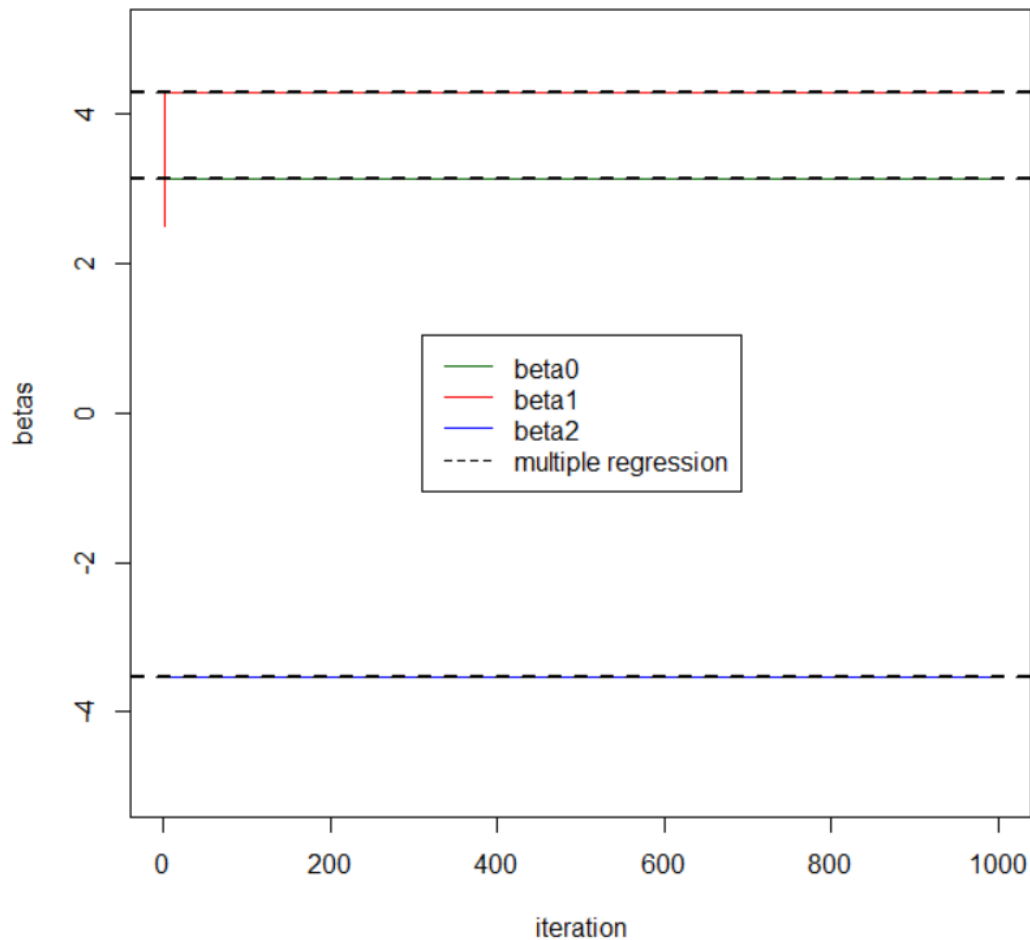
```
lm.fit = lm(Y ~ X1 + X2)

plot(1:1000, beta0, type = "l", xlab = "iteration", ylab = "betas",
     ylim = c(-5, 5), col = "darkgreen")
lines(1:1000, beta1, col = "red")
lines(1:1000, beta2, col = "blue")

abline(h = lm.fit$coef[1], lty = "dashed", lwd = 2, col = "black")
abline(h = lm.fit$coef[2], lty = "dashed", lwd = 2, col = "black")
```

```
abline(h = lm.fit$coef[3], lty = "dashed", lwd = 2, col = "black")

legend("center", c("beta0", "beta1", "beta2", "multiple regression"), lty = c(1,
  1, 1, 2), col = c("darkgreen", "red", "blue", "black"))
```


Пунктирні лінії на графіку показують, що коефіцієнти множинної регресії збігаються з коефіцієнтами отриманими в минулому пункті за допомогою backfitting.

6.7. Для цього набору даних, скільки ітерацій підгонки потрібно було для отримання «доброго» наближення до оцінок коефіцієнтів множинної регресії?

Коли зв'язок між залежною змінною та предикторами є лінійний, однієї ітерації достатньо для досягнення хорошого наближення до реальних значень коефіцієнтів регресії.

7. Продовжимо розгляд попереднього прикладу. Покажіть, що у випадку $p = 100$ можна отримати оцінки коефіцієнтів множинної регресії повторно застосовуючи метод підгонки. Скільки ітерацій підгонки потрібно було для отримання «доброго» наближення до оцінок коефіцієнтів множинної регресії? Побудуйте графік для підтвердження своїх висновків.

```
set.seed(1)

p = 100
n = 1000
x = matrix(ncol = p, nrow = n)

coefi = rep(0, p)

for (i in 1:p) {
  x[, i] = rnorm(n)
  coefi[i] = rnorm(1) * 100
}

y = x %*% coefi + rnorm(n)

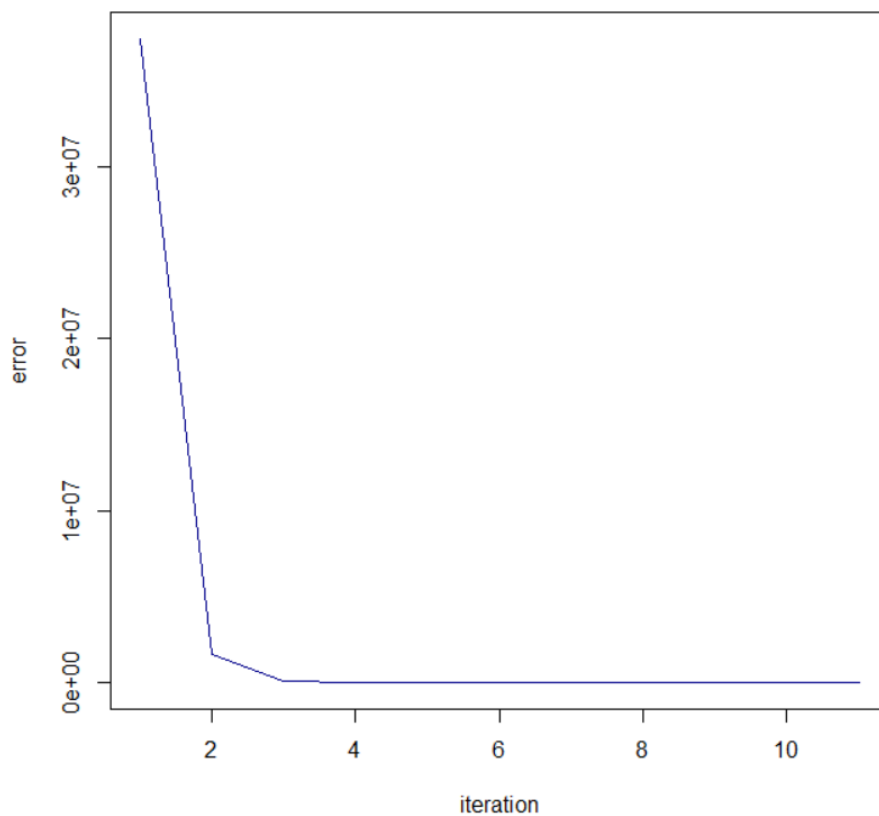
beta = rep(0, p)
max_iterations = 1000
errors = rep(0, max_iterations + 1)
iter = 2
errors[1] = Inf
errors[2] = sum((y - x %*% beta)^2)
threshold = 1e-04
cat("\n")
```

```

while (iter < max_iterations && errors[iter - 1] - errors[iter] > threshold) {
  for (i in 1:p) {
    a = y - x %*% beta + beta[i] * x[, i]
    beta[i] = lm(a ~ x[, i])$coef[2]
  }
  iter = iter + 1
  errors[iter] = sum((y - x %*% beta)^2)
  print(paste(iter - 2, " ", round(errors[iter - 1], 4), round(errors[iter], 4)))
  print(paste('Error diff : ', round(errors[iter - 1] - errors[iter], 4)))
}

plot(1:11, errors[3:13], type = "l",
     xlab = "iteration", ylab = "error", col = "darkblue")

```



```
"1    1016122216.2326 37472750.5654"  
"Error diff : 978649465.6672"  
"2    37472750.5654 1669889.4203"  
"Error diff : 35802861.145"  
"3    1669889.4203 77923.7545"  
"Error diff : 1591965.6659"  
"4    77923.7545 6157.4249"  
"Error diff : 71766.3295"  
"5    6157.4249 1277.0458"  
"Error diff : 4880.3792"  
"6    1277.0458 928.3072"  
"Error diff : 348.7386"  
"7    928.3072 904.7608"  
"Error diff : 23.5464"  
"8    904.7608 903.2173"  
"Error diff : 1.5435"  
"9    903.2173 903.1259"  
"Error diff : 0.0914"  
"10   903.1259 903.1232"  
"Error diff : 0.0027"  
"11   903.1232 903.1239"  
"Error diff : -7e-04"
```

Десять ітерацій достатньо, щоб отримати хорошу апроксимацію (з точністю до 0.01) визначену пороговим значенням суми квадратичних помилок між наступними ітераціями.